

Udkantsdanmark:

Lad os bekæmpe den danske ørken

| Af Bo Torp Pedersen | Jysk-fynske Medier | 12. januar 2017 |

Jule- og nytårsferierne er slut, og mange af os brugte den til besøg hos venner og familie. Det halve København var i Jylland, og dér fik mange en oplevelse af virkeligheden uden for købstæderne og et bevis på det, vi ofte kalder Udkantsdanmark: et servicefrit område, en ørken uden oaser, som breder sig år for år.

Der findes mange dejlige mennesker i denne ørken, men hvorfor behandler Over-Danmark dem som tredjerangsborgere?

Tak til Nyhederne på TV2, som i begyndelsen af det nye år har sat fokus på udviklingen i kølvandet på kommunalreformen i 2007. Resultaterne er dybt nedslående. Man kan kun konkludere, at 2007-ændringerne er et angreb på sammenhængen og balancen i vort lille land.

Det offentlige trafikudbud ligger i ruiner uden for byerne. Store busser kører tomme rundt og gør det stadigt sjældnere. Det er mange års onde spiral, som nu fjerner resterne af trafiktilbud for borgere uden egen bil. Tog- og busstationer er spøgelseshuse uden personlig betjening. Hvem har lyst til at opholde sig dér, mens de venter på det forsinkede tog? Det kan også opleves som decideret utrygt. Selv i købstæder som Næstved og mange andre steder har de selskaber, som står for togdriften i området, ingen menneskebetjente salgs- og informationssteder: De er udliciteret til 7-Eleven, hvis personale ganske vist godt kan sælge dig en billet, men af gode grunde véd man intet om tog- eller busdriften. Hvorfor har DSB, Arriva m.fl. fået lov at stå for bus- og togdrift uden personbetjente servicesteder? Jo, ørkenen breder sig.

Den samme negative spiral ses i postvæsenet. De nye postekspeditioner i forskellige butikker er helt o.k., og jeg véd godt, at postmængden i Danmark er faldet de senere år, og at den er langt mindre end i f.eks. Sverige og Tyskland. Men hvorfor skal posten af den grund forringes og oven i købet fordyres for borgerne? Postvæsen er en samfundsopgave, en public service og ikke en forretning, der skal indtjene profit til ejerne. I de større byer kan du med fordel selv bringe posten ud eller benytte dig af et budservice-firma. Over-Danmark klarer sig, men Under-Danmark udsultes.

MAN KUNNE OGSÅ NÆVNE Skoleudviklingen. Nedlæggelsen af små skoler og samling af elever på nye kæmpeskoler - samt deraf følgende besvær, udgifter og tidrøveri med transport for slet ikke at tale om forringet trivsel og læringsmiljø. Flere og flere vælger da også folkeskolerne fra. Det er fint med valgmuligheder, men hvorfor ødelægge folkeskolen? Mere ørken.

Det politiske ansvar for det nye Over- og Underdanmark fordeler sig på næsten alle partier. Advarslerne mod strukturændringerne i 2007 blev overhørt. To forhold har vist sig særligt ødelæggende: regionerne i sig selv og de folkevalgtes studehandler.

Regionerne er inderligt overflødige, når vi har storkommuner, og regionerne har kun forværret trafik- og hospitalsforhold. Regionerne skulle markere sig og vise deres

berettigelse. Det gjorde de med nye, dyre hospitalsmastodonter, og regionernes styring af de offentlige trafiktilbud har endegyldigt smadret et decentralt, vidtforgrenet udbud, som i forvejen havde det dårligt.

Det kommunale selvstyre er ude af kontrol. Flere kommuner handler uansvarligt med de økonomiske midler, de modtager fra statskassen, men lykkes ofte med at give statens skylden for elendigheden. Samtidig præges kommunerne af helt uhæmmede politiske studehandler. De sagesløse borgere stemmer tillidsfuldt på personer, men nogle af dem løber fra løfter og partier - ofte allerede dagen efter valget - for at vinde borgmesterkæder eller andre prangende poster. En ændring af valgloven er påkrævet, sådan at folkevalgte, som ønsker at skifte parti, straks skal udtræde af den kommunalbestyrelse eller det regionsråd, de blev valgt til.

OGSÅ PÅ FOLKETINGNIVEAU må valgloven ændres fra et tvivlsomt millimeter-demokrati til et rendyrket kredsvalgssystem, som giver mere kamp og opmærksomhed om mandaterne. Det kan gøres meget enkelt ved at fjerne alle tillægsmandater, så kun kredsmandater giver adgang på tinge, og det gør bestemt ikke noget, at Folketinget på denne måde får færre medlemmer end nu. Samtidig vil det være gavnligt, om man fandt en ny måde at regulere forholdet mellem Danmark, Grønland og Færøerne på, sådan at de grønlandske og færøske mandater i Folketinget kan nedlægges. Endnu vigtigere: Den generelle partistøtte fra statskassen må nedlægges, og der bør være et lovkrav om åbne partiregnskaber. Selvfølgelig skal folketingsmedlemmer have en vis økonomisk støtte til kontordrift m.v. på Borgen, men partierne selv må bygge deres økonomi på medlemsbidrag og donationer.

Nærhed og tillid mellem borgere og folkevalgte kan altså styrkes med nogle forholdsvis enkle lovændringer. Dernæst er det op til de folkevalgte at fremme fornyelse og initiativrigdom, sådan at private tilbud kan blomstre ved siden af vejvisende decentral offentlig service. Det er muligt at bekæmpe ørkenen, der breder sig. De voksende skel mellem landsbyerne og købstæderne og mellem provinsen og hovedstadsområdet kan modarbejdes. Vi har ikke brug for festtaler og nytårstaler, ikke kanon for dit og dat, ikke den endeløse snak om danske værdier. Der skal handling til - og ny ansvarlighed hos de folkevalgte på alle niveauer.

Jysk Fynske Medier udgiver 13 dagblade med et samlet læsertal på hverdage på 445.000. Vores dagblade har hver sin historie, hver sin profil og hvert sit dækningsområde. Samtidig udgiver vi en række fælles tillæg i alle 13 dagblade.

01. Dagbladet Holstebro

02. Dagbladet Struer

03. Folkebladet Lemvig

04. Dagbladet Ringkøbing-Skjern 0

05. Viborg Stifts Folkeblad 0

06. Randers Amtsavis

07. Aarhus Stiftstidende

08. Jydske Vestkysten

09. Vejle Amts Folkeblad

10. Horsens Folkeblad

11. Frederica Dagblad

12. Fyens Stiftstidende

13. Fyns Amtsavis